

Základní škola a Mateřská škola Vranov, okres Brno – venkov

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

s názvem

“Vranovská školka pro všechny“

aneb

“školka mezi stromy“

Obsah

1. Identifikační údaje

2. Obecná charakteristika

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné vybavení

3.2 Životospráva

3.3 Psychosociální podmínky

3.4 Organizace

3.5 Řízení mateřské školy

3.6 Personální a pedagogické zajištění

3.7 Spoluúčast rodičů

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

3.10 Podmínky vzdělávání od dvou do tří let

4. Organizace vzdělávání

4.1 Počet tříd a jejich charakteristika

4.2 Individuální vzdělávání

4.3 Provoz a organizace dne

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

5.2 Metody a formy vzdělávání

5.3 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

5.4 Systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami

5.5 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

6. Vzdělávací obsah

6.1 Kořeny stromů

6.2 Od kořenů ke koruně

6.3 V korunách stromů

7. Evaluace

7.1 Plán evaluace

7.2 Pedagogická diagnostika dítěte

7.3 Distanční forma výuky

1. Identifikační údaje

Základní údaje: Základní škola a Mateřská škola Vranov, okres Brno – venkov, Vranov 85, 664 32

Telefonní spojení: ZŠ - tel: 541 239 060, MŠ (Vranov 242) - tel: 541 239 061

Email: skolavranov@skolavranov.cz

Webové stránky: www.skolavranov.cz

Právní forma: Příspěvková organizace, IČO 70 87 32 32, REDIZO: 103 619 313

Zřizovatel: Obec Vranov, Vranov 20, 664 32, email - obec@vranov.cz, tel. 541 239 027

Pracoviště: Vranov 242; Vranov 353

Zaměstnanci:

Mgr. Martin Ryšánek – ředitel

Mgr. Hana Pelánová – vedoucí učitelka

Mgr. Ivana Sehnálková – speciální pedagog, logoped

Lucie Horáková – učitelka

Mgr. Soňa Kocmanová – učitelka

Lucie Kosíková – učitelka

Martina Puklová – asistent pedagoga

Správní zaměstnanci:

Lucie Sáňková – vedoucí stravování

Michaela Ševčíková – školnice, uklízečka

Martina Zelinková - školnice, uklízečka

Vladimíra Čermáková - kuchařka

Lucie Sáňková – kuchařka

Dokument:

Číslo jednací: VZ – MŠ/ 2025/09

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024 do 31. 8. 2026

Zpracovatelé programu:

Mgr. Hana Pelánová a kolektiv zaměstnanců MŠ Vranov

Vydal: Mgr. Martin Ryšánek, ředitel

2. Obecná charakteristika

Mateřská školka má 2 třídy s celodenním provozem a heterogením uspořádáním (od září 2025). Obě třídy mají 2 paní učitelky a 1 asistentku pedagoga pro děti speciálními potřebami. Třídy jsou umístěné ve dvou budovách.

Školka se nachází v prostředí malé vesnice Vranov, která je obklopena krásnou scénérií lesů severně od města Brna. Příroda v okolí poskytuje podněty pro environmentální výchovu a vzdělávání přímo v přírodě, umožňuje tak plnit tematické úkoly či projekty vycházející z třídních programů. Dominantou a nejznámějším místem obce Vranov je barokní kostel Narození Panny Marie s hrobkou rodu Lichtensteinů, který patří mezi známá poutní místa. Obec se svým duchovním bohatstvím a pěkným okolím (Ponávka, Babí lom) je často vyhledávaným místem poutníků, turistů, sportovců a rodičů s dětmi a to po celý rok.

Charakter budov, umístění tříd

První třída Motýlků se nachází v budově Mateřské školy, která byla otevřena v prosinci 1990 jako samostatná Mateřská škola ve Vranově (č. p. 242). V roce 2002 se stala součástí právního subjektu s názvem Základní škola a Mateřská škola Vranov, okres Brno – venkov, příspěvková organizace. Třída byla určena pro nejmenší děti, s kapacitou 28 dětí. Budova je jednopodlažní s rovnou střechou. Nabízí zázemí školce a školní kuchyni. V budově se nachází jedna třída s ložnicí, kancelář, příruční místnost pro výtvarné a sportovní pomůcky, logopedická místnost, šatna zaměstnanců, skladové a úklidové místnosti, toalety zaměstnanců. Samostatný vchod je do kuchyně a do kotelny na plynové topení. Malá zahrada je umístěna před budovu školky. Třída působí příjemně díky otevřenému prostoru a barevné výzdobě. Méně pozitivně působí zastaralost vybavení interiéru. Je vidět, že budova po 30 letech vyžaduje postupnou obnovu vybavení včetně větších technických úprav (topení, koupelna, šatna, dveře v místnostech apod). Vnější rekonstrukce budovy proběhla ve školním roce 2012/2013 (výměna oken, umístění venkovních žaluzií, zateplení, fasáda, výměna vchodových dveří). Ve školním roce 2023/2024 proběhla rekonstrukce kanalizace v prostorách kuchyně, prostorách vstupních místností školky a koupelny s toaletami pro děti. Nově se vybavila kuchyně. V létě 2025 se vyměnila podlaha v celém prostoru třídy a proběhla částečná výmalba třídy.

Zahrada u budovy původní školky je jednoduše vybavena. Herní sestava je z roku 2008. V srpnu 2012 proběhlo zastřešení pískoviště a částečné opravení chodníku a schodů k

hlavnímu vstupu do MŠ. Po kanalizační přípojce došlo k úpravě záhonů a zasazení tří okrasných jabloní na zahradu (podzim 2020). Děti mohou navštěvovat 2 další obecní hřiště ve Vranově. Od září 2013 má školní zařízení k dispozici auto pro přepravu jídla do ZŠ Vranov.

Druhá třída “Soviček” byla umístěna v podkrovní části budovy ZŠ Vranov. Byla určena dětem starším s počtem 21 dětí. Provoz nové třídy byl od 1. 9. 2009. Ke třídě se připojovala šatna pro děti, kuchyňka, toaleta pro zaměstnance a úklidová místnost.

Obě třídy byly v dosahu 800 metrů. U každého zařízení bylo možné parkování a snadná dostupnost k zastávkám autobusové dopravy.

Od 1. 9. 2025 se otevřela nová budova MŠ pro třídu Soviček, č.p. 353. Obě budovy se nachází na stejné ulici, dělí je pouze dva sousední domy. Třída Soviček je umístěna v nově postavené jednopodlažní budově se šikmou střechou v sousedství dětského domova. Třída je smíšená s kapacitou 24 dětí. Stravování je zajištěno dovozem jídel z budovy třídy Motýlků. V budova kromě třídy se také nachází kancelář, kuchyň, místnost pro ukládání lehátek a výtvarných pomůcek, úklidová místnost, toaleta pro zaměstnance a toaleta pro veřejnost. Samostatný vchod je zajištěn do kuchyně a do kotelny na plynové topení. Zahrada je umístěna za budovou školky. Ke školce vede příjezdová komunikace s dostatečnou kapacitou parkovacích míst, která usnadňuje každodenní příchod a odchod dětí. Zahrada v zadní části budovy bude procházet postupnou rekonstrukcí a dovybavením herních prvků. Byla provedena výsadba okrasných květin a instalace vyvýšených záhonů určených dětem tříd Soviček a Motýlků pro vlastní pěstování rostlin. Dostatek stinných míst zajišťují vzrostlé stromy.

Historie

První školní zařízení pro děti předškolního věku se datuje k září roku 1950. Pojí se s budovou, která se nachází nad současnou Mateřskou školou. Jednalo se o krásnou budovu – vilku se zahradou. V roce 1989 byla vila navráćena původnímu majiteli. Školka měla celodenní provoz s kapacitou 32 dětí. Počet dětí velmi kolísal, a proto byl k 1. 9. 1955 zrušen celodenní provoz. Již v 80. letech začínala být budova nevyhovující. V červnu 1987 se začala stavět budova Mateřské školky Vranov (nyní je zde třída “Motýlků”). Zahájení provozu se uskutečnilo 1. 12. 1990. Ve školním roce 1996 - 1997 bylo dokončena zahrada u budovy MŠ

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné vybavení

První třída Motýlků má přiměřeně velké prostory, základní nábytek a tělocvičné nářadí. Zdravotně hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí, jsou nezávadná. Vybavení hračkami a pomůckami je průměrné, odpovídá finančním možnostem školy a obce. Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně vybírat, užívat a ukládat. Vzhledem k velkému počtu oken, dveří a současnému vybavení je ve třídě problematické vytvářet více herních a pracovních koutů. Je dostupný koutek pro hraní v kuchyňce, prostor pro hraní s auty, stavění z lega a knihovna. Koutek s hudebními nástroji a kout se stolem pro společenské hry nebo pro různé stavebnice apod. V jídelní části se nachází skříňka s vývarným materiálem, puzzlemi, skládačkami v krabicích, polytechnický kout s ponkem. Relaxační polštář dětem nabízí místo pro odpočinku a současně pro dobré pozorování okolí. V herně jsou dostupné balanční pomůcky a nášlapové kameny.

Děti se podílejí svými výtvary na výzdobě MŠ. Jejich práce jsou přístupné rodičům a veřejnosti. Výrobky dětí se vystavují v šatně pro rodiče nebo si je odnáší domů. Pracovní listy nebo volné malování si děti zakládají do svých desek a portfólií. Herní výtvary si nechávají volně položené nebo rozestavěné ve třídě, tak, aby byla zachována upravenost třídy a zároveň spokojenost dětí. Děti mají možnost si uchovat výtvary započatých a nedokončených činností, nechat je na místě pro pokračování. Hračky na zahradě jsou umístěny v zahradním “domku”.

Druhá třída Soviček je vybavena moderním, výškově přizpůsobeným nábytkem a uspořádána tak, aby děti měly veškeré pomůcky a hračky volně k dispozici. Nízké police podél stěn umožňují přehledné uložení stavebnic, logických her, knih i výtvarného materiálu. Prostor je rozdělen do několika tematických koutků. V přední části učebny se nachází výtvarný koutek umístěný blízko úložných skříněk, aby měly děti všechny materiály snadno dostupné, a také pozorovací koutek s pomůckami pro pokusy. Nedaleko je umístěn i polytechnický koutek s jednoduchým pracovním nářadím, který podporuje technické dovednosti a zvědavost dětí.

Uprostřed místnosti jsou stoly a židličky seskupené do menších celků, což podporuje jak skupinovou spolupráci, tak samostatnou práci dětí. V zadní části učebny je koberec určený pro klidové činnosti, poslech pohádek, čtení či společné hry. Součástí prostoru je také knihovnička a relaxační zóna pro odpočinek. Celkové uspořádání podporuje přirozený pohyb

dětí, plynulé střídání aktivit a vytváří podnětné prostředí pro hru, tvoření i badatelské činnosti. O výzdobu budov se starají pedagogové společně s dětmi.

Dlouhodobější záměry pro období 2024 - 2026:

- *Úprava interiéru třídy Motýlků (výměna nábytku a podlahy, interaktivní pomůcky).*
- *Zkvalitnit vybavenost školních zahrad, vytvořit bylinkové záhonky, revitalizace travnaté plochy.*
- *Vybavenost tříd ICT technologií – interaktivní tabule do obou tříd, rozšířit robotické pomůcky, digitální mikroskopy, programovatelné kartičky.*

3.2 Životospráva

Materská škola má svou vlastní kuchyň v budově MŠ, č.p. 242. Do třídy Soviček se jídlo dováží. Dětem je poskytována vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba a pestrost jídelníčku. Jsou dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. V jednotlivých třídách je zajištěn pitný režim. Během dne děti mají na stolečku dostupnou pitnou vodu, neslazený čaj. Děti mají možnost mít v obou třídách své vlastní hrnečky. S dětmi dodržujeme kulturu stolování. Asistent pedagoga se individuálně věnuje dítěti se speciálními potřebami při stolování. Mezi jednotlivými jídly jsou zpravidla dodržovány tříhodinové intervaly. Dětem poskytujeme dostatek času na jídlo. Děti do jídla nenutíme. Snažíme se, aby alespoň ochutnaly, pokud jim v tom nebrání zdravotní omezení. Individuální zvláštnosti ve stravování vždy řešíme se zákonnými zástupci.

Režim dne je upraven tak, aby byl pružný s ohledem na individuální potřeby dětí, na aktuální situace (potřeby rodičů, pozdější příchod dítěte, kulturní a sportovní akce školy).

V denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity, klidu nebo spánku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou po krátké relaxaci nabízeny klidové aktivity. Všichni zaměstnanci se chovají podle zásad zdravého životního stylu, poskytují dětem přirozeným vzor. Umožňujeme dětem dostatečně dlouhý pobyt venku. Délka pobytu venku se řídí počasím. Snažíme se dodržovat 1,5 - 2 hodinový pobyt venku.

Dlouhodobější záměry pro období 2024 - 2026:

- *Vedení dětí k osvojování zdravých stravovacích návyků, možnost samostatného výběru.*
- *Dbát na správnost držení příborů a dbát na maximální samostatnost při přípravě jídla (svačinky).*

3.3 Psychosociální podmínky

Zaměstnanci školy vytváří dětem prostředí, ve kterém se cítí spokojeně, jistě a bezpečně. Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim ve spolupráci s rodiči. Přistupujeme s respektem k individuálním potřebám dětí, reagujeme na ně citlivě a nenásilně. Napomáháme v jejich uspokojování. Nezatěžujeme děti neúměrnými požadavky.

Vytváříme pozitivní atmosféru ve třídách. Děti nezesměšňujeme, nepřetěžujeme, nezatěžujeme je spěchem. Je vyloučena manipulace, nastavujeme rovnocenné postavení. Nepodporujeme soutěživost. Budujeme vzájemnou spolupráci, důvěru, ohleduplnost, solidaritu a podporu. Děti jsou vedeny ke zdvořilostnímu chování - poděkovat, poprosit, pozdravit, omluvit se atd.

Děti mají možnost odmítnout nabízenou činnost, mají možnost nezúčastnit se nebo odejít z dobrovolné aktivity, mohou požádat o odpočinek nebo relaxovat podle svých potřeb. U dětí je podporována samostatnost, spolupráce, zdravá sebedůvěra a sebevědomí, schopnost prosadit se a mít svůj názor. Pedagogové se snaží s dětmi o podporující, empatickou, přímou a naslouchající komunikaci. K dětem přistupujeme trpělivě a laskavě. Zaujímáme partnerský přístup/ pedagog konkrétně oslovuje dítě jménem, dívá se ve stejné výšce dítěti do očí, nehodnotí obecně, spíše pojmenovává, dává dětem jasné a srozumitelné pokyny, klade otázky s otevřeným koncem/.

Děti se podílí na vytváření jasných pravidel chování ve skupině tak, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kteří se mají navzájem rádi a umí si vzájemně pomáhat. Podporujeme začlenění dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Společné soužití dětí ve skupině umožňuje dlouhodobě vytvářet hodnoty jako je důvěra, tolerance, ohleduplnost, vzájemná pomoc.

Dlouhodobější záměry pro období 2024 – 2026:

- *Vzdělávání pedagogů v socioemočním učení, rozvíjení formativního hodnocení a kooperativního učení.*
- *Náměty činností a metod práce s dětmi, které jsou neklidné, mají projevy agresivního a problemového chování, děti se speciálními potřeby, téma prevence šikany a sociálně patologických jevů.*

3.4 Organizace

Denní řád je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální možnosti a potřeby dětí. Při vstupu do mateřské školy uplatňujeme adaptační režim. Děti mají možnost účastnit se individuálních, skupinových a frontálních činností. Spontánní a řízené činnosti vyvažujeme, děti si mohou vybrat aktivitu, která je zajímavá. Citlivě volíme a plánujeme zajímavé náměty, činnosti tak, aby vyhovovaly individuálním vzdělávacím potřebám, zájmům a možnostem dětí. Uplatňujeme práci ve skupinách a přístup individualizace. Snažíme se dávat čas a prostor pro spontánní hru a experimentování. Dbáme, aby děti cítily klid, zázemí, bezpečí a soukromí. Respektujeme jejich tempo a pozornost. Podněcujeme jejich aktivitu a samostatnost.

Děti se specifickými vzdělávacími potřebami mají zajištěný individuální přístup pedagoga, kterému vypomáhá asistent pedagoga. Uplatňujeme individuální a malé skupinky za spoluúčasti asistentů.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity, cvičení s prvky jógy, hudební pohybové improvizace a oromotorická cvičení. Eliminujeme spojování tříd.

Dlouhodobější záměry pro období 2024 – 2026:

- *Individualizace práce s dětmi, využívání experimentů a prožitkového učení.*
- *Hledat vhodné formy týmové spolupráce (učitelé a asistenti) o děti se speciálními potřebami, vyhodnocování pokroků a prohlubování systematické péče o ně.*

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou vymezeny v pracovních náplních a ostatních vnitřních předpisech mateřské školy. Ředitel vytváří prostředí vzájemné důvěry a vzájemné spolupráce. Vyhodnocuje práci zaměstnanců, podporuje a motivuje spoluúčast všech pracovníků na řízení MŠ.

Vedoucí učitelka pro předškolní vzdělávání vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními učitelkami. Vyhodnocuje práci podřízených formou osobních rozhovorů. Vypracovává roční plán, hodnotí jeho plnění na společných poradách a vede učitelky k řešení problémových situací. Učitelé pravidelně provádějí evaluaci v rámci svých tříd. Evaluace slouží všem pedagogickým pracovníkům k hodnocení své práce, efektivity a dalšího plánování.

Mateřská školka spolupracuje s rodiči, hledá nové podněty ke spolupráci (osobní rozhovory, společné akce apod.), dbáme na zpětnou vazbu (ankety). MŠ také spolupracuje se zřizovatelem a ostatními orgány státní správy a samosprávy, Základní školou Vranov, PPP, SPC, pediatrem, psychologem (spolupráce je důležitá při vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami). Děti vystupují v rámci akcí spojených s obcí Vranov a ZŠ Vranov.

Mateřská školka má vytvořený funkční informační systém (osobní kontakty, nástěnky, webové stránky, emailová komunikace, schůzky s rodiči).

Dlouhodobější záměry pro období 2024 – 2026:

- *Zefektivnit plán a průběh kontrolních a hodnotících činností MŠ.*

3. 6 Personální a pedagogické zajištění

V Mateřské školce pracují čtyři kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci, asistent pedagoga s předepsanou kvalifikací, dva nepedagogičtí zaměstnanci pro každou třídu (s úvazkem školnice, uklízečka, výdej stravy). Chod školní kuchyně zajišťují dvě paní kuchařky a paní vedoucí stravování.

Pedagogové a asistenti se průběžně sebevzdělávají formou akreditovaných seminářů a kurzů, čerpají z odborné literatury, z odborných přednášek, stáží apod. Dbají na to, aby jednali a chovali se profesionálním způsobem. V případě potřeby spolupracují s odborníky z poradenských zařízení, odbornými či speciálními lékaři i učiteli základních škol.

K zajištění toku informací slouží pedagogické rady a provozní porady. Asistent pedagoga se účastní všech pedagogických a provozních porad a napomáhá chodu školy.

Dlouhodobější záměry pro období 2024 – 2026:

- *Udržet stabilní pracovní tým.*
- *Podporovat další vzdělávání pedagogických zaměstnanců (pedagogická diagnostika, individualizace vzdělávání, kooperativní činnosti, socioemoční učení, řízení mateřské školy, problematické témata při výchovné péči, IT dovednosti).*

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a zákonnými zástupci je navazovaná oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství a porozumění. Učitelé sledují konkrétní potřeby dětí, snaží se jim porozumět a pomoci. Zákonní zástupci mají možnost spolupodílet se na dění v MŠ (spolupracovat při akcích MŠ, účastnit se akcí pro rodiče s dětmi, oslav a tvořivých dílen, pomáhat v MŠ při drobných opravách, poskytovat finanční či materiální podporu apod.). Učitelé pravidelně informují zákonné zástupce o individuálních pokrocích jejich dítěte a nezapomínají chránit soukromí rodiny. Rodiče dětí se specifickými vzdělávacími potřebami se spolupodílí na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů a pravidelně konzultují postupy a zkušenosti při práci s dětmi. Sdělování o dění v MŠ probíhá formou nástěnek a webových stránek. Učitelé vystupují taktně a ohleduplně.

Dlouhodobější záměry pro období 2024 – 2026:

- *Usilovat o partnerskou komunikaci s rodinami dětí, hledat nové formy spolupráce s rodinou a v oblasti informovanosti, co děti potřebují umět, znát atd.*
- *Začlenit rodiče do spoluvytváření portfolií společně s dětmi.*
- *Pokračovat v konzultacích pro rodiče, úvodní dotazníčky pro nové děti.*

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Mateřská škola vytváří podmínky k maximálnímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti prostřednictvím školního vzdělávacího programu a podpůrných opatření dle doporučení a platné legislativy. Vzdělávání probíhá takovým způsobem, aby byly začleněny a zúčastněny všechny děti, včetně dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními různého stupně. Mateřská škola zajišťuje realizaci daných podpůrných opatření v rozsahu 1. – 5. stupně.

Materiální podmínky:

- úprava prostor, rozmístění nábytku,
- režimová opatření a jejich vizualizace – piktogramy a fotografie denního režimu, obrázky týkající se uspořádání herního a jiného materiálu,
- nákup pomůcek pro děti s podpůrným opatřením (spolupráce speciálního pedagoga, pedagogů a asistentů pedagoga),
- vytváření vhodných pomůcek k maximálnímu rozvoji dítěte, jejich zapůjčování rodině

k domácímu procvičování dle pokynů.

Organizační podmínky:

- diferencovaná výuka zohledňující aktuální vývoj a možnosti dětí,
- činnosti a specifické úkoly k dosažení úrovně vývojově vyšší,
- zapojení dětí do dění školky,
- konzultace a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, odbornými pracovišti (klinickou logopedií, neurologií, ORL, psychologií),
- uvádění podpůrných opatření z doporučení školského poradenského pracoviště do praxe,
- podpora asistenta pedagoga dítěti s podpůrným opatřením,
- vytváření plánu pedagogické podpory (PLPP), individuálně vzdělávacího plánu (IVP),
- úprava metod práce (opora o názor, praktickou ukázkou, vizualizace, strukturální obrázky),
- úzká komunikace a spolupráce s rodinou a zákonnými zástupci dítěte, zpětná vazba od rodiny (osobně, zprávou, e-mailem, fotografií či videem),
- poradenství a odborné vedení od speciálního pedagoga mateřské školy (směrem k pedagogům asistentům, rodině),
- spolupráce vedoucího pedagoga, pedagogů, asistentů pedagoga a speciálního pedagoga na realizaci podpůrných opatření v mateřské škole.

Role vedení při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními:

- ředitel povoluje vzdělávání dětí dle PLPP a IVP na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení školského poradenského zařízení,
- zajišťuje organizaci speciálně pedagogické péče,
- přijímá asistenty pedagoga, zastřešuje jejich vzdělávání a financování podpůrných opatření,
- vedoucí pedagog mateřské školy zajišťuje a dbá na týmovou spolupráci pedagogů s asistentem pedagoga,
- dohlíží na tvorbu a realizaci PLPP, IVP,
- dohlíží na vyhodnocování podpůrných opatření,
- dohlíží na materiální úpravu podmínek, nákup pomůcek,
- vede pedagogy k identifikaci potřeb dětí v 1. stupni podpory.

Role pedagoga při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými patřeními:

- dohlíží na realizaci a aplikaci podpůrných opatření,
- vede pedagogickou dokumentaci dětí, podílí se na tvorbě PLPP, IVP,
- komunikuje a spolupracuje s rodinou dítěte,
- respektuje možnosti a schopnosti dítěte,
- diferencuje výuku k naplnění maximálního potenciálu dítěte,
- podporuje dítě v samostatnosti, sebeobsluze, upevňuje správné hygienické a společenské návyky,
- respektuje vývojové úrovně dítěte předškolního věku, vychází z aktuálního stupně vývoje dítěte,
- podílí se na vyhodnocování podpůrných opatření a jejich efektivitě,
- je odpovědný za vzdělávací proces, podporuje týmovou spolupráci s asistentem pedagoga.
- role asistenta pedagoga při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými patřeními:
- pracuje dle pokynů pedagoga, podílí se na výchovně-vzdělávací činnosti,
- spolupracuje s asistentem pedagoga, s vedením,
- je součástí týmu v péči o děti s podpůrným opatřením,
- podílí se na tvorbě PLPP, IVP a vyhodnocování efektivnosti podpůrných opatření,
- pomáhá s vytvářením pomůcek,
- komunikuje s rodinou dítěte,
- je laskavý, trpělivý, respektuje soukromí rodiny.

Role speciálního pedagoga při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými patřeními:

- odborná a konzultační činnost pro pedagogy, asistenta pedagoga,
- realizace podpůrných opatření,
- vedení dokumentace o dítěti s podpůrným opatřením,
- komunikace a spolupráce s rodinou a školským poradenským zařízením,
- komunikace s odbornými pracovišti,
- tvorba a realizace PLPP, IVP,
- vyhodnocování efektivnosti podpůrných opatření,
- nákup a vytváření pomůcek pro děti.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Snahou pedagogů je **podchytit nadané** dítě předškolního věku **a rozvíjet jeho nadání a podporovat ho**. Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Ukazatelem nadání dítěte může být portfolio prací, zájmy a výjimečné znalosti a dovednosti dítěte. Vzdělávání probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, a aby se toto nadání mohlo ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a rozvíjet.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Přijaté děti zařazujeme do první třídy, která je průměrně vybavená množstvím podnětných, bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti např. stolečky a židličky jsou ergonomicky přizpůsobené. Současné hygienické zázemí pokrývá požadavky netříletých dětí. Využíváme současný nábytek, v herní části jsou otevřené prostory, v jídelní části jsou uzavřené a otevřené skřínky. Máme srozumitelně nastavená pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek, používáme vylepené piktogramy pro zrakovou podporu a pravidla společného soužití. Pravidelný denní režim je vyobrazený pomocí obrázků, podle potřeby doplňujeme kartičky. Herní část třídy poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňuje variabilitu v uspořádání prostoru, průběžný odpočinek je možný v ložnici nebo na sedacím pytlí. Při pobytu venku využíváme odpovídající herní vybavení (průlezky, skluzavky a další prvky) vzhledem k věku dětí. Šatna je funkční, každé dítě má svou skříňku, kde je možné ponechávat náhradní oblečení a hygienické potřeby. Ve třídě je vyčleněn prostor (skříňka) pro ukládání individuálních hygienických potřeb. Dodržujeme režimová opatření, respektujeme potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami, ze strany pedagogů je vynaloženo maximální úsilí. Dítěti umožňujeme používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty, např. plyšová hračka, maminčin šátek, apod. Vzdělávací činnosti realizujeme v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí pokud to prostorové podmínky a počet dětí ve třídě dovolí. Asistentka vypomáhá

s individuální činností, hygienickými návyky a se sebeobsluhou. Uplatňujeme laskavý a empatický přístup k dítěti. Projevujeme důvěru a porozumění. Zaměřujeme se na aktivní budování vztahů a spolupráci s rodinou.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Počet tříd a jejich charakteristika

Mateřská škola má kapacitu 56 dětí od září 2025, kdy se otevřel provoz v nové budově pro děti ze třídy Soviček. Děti jsou rozděleny do dvou tříd, tvoří heterogenní skupinu do počtu 24 dětí.

Koncepce tříd pro školní rok 2024-2025

První třída je pro 28 dětí, zpravidla od 3 do 5 let, popř. pro děti od dvou let. Vzdělávací a výchovné metody vychází z vývojových a individuálních potřeb dětí. Každé dítě na začátku docházky potřebuje získat pocit jistoty a bezpečí, proto volíme postupnou adaptaci a individuální přístup k jednotlivým dětem a rodinám. Během roku se děti učí dennímu režimu, který je sestaven z několika po sobě jdoucích činností, které se pravidelně opakují. Při praktických činnostech se podporuje maximální samostatnost, sebeobsluha, stravovací a hygienické návyky. Podporujeme komunikační dovednosti (pozdravy, slušné návyky) a prosociální chování. Zaměřujeme se na získání základních vědomostí, dovedností a schopností. Podporujeme rozvoj hrubé a jemné motoriky. Rozvíjíme paměť a pozornost pomocí manipulačních činností a praktických dovedností. Děti se postupně začleňují do kolektivu, reagují na nové sociální situace a interakci s druhými.

Druhá „předškolní“ třída má 21 dětí od 4 let do 6 let. Je pro děti, které mají povinnost předškolního vzdělávání před vstupem do základní školy, i pro děti mladší a zároveň pro děti s odkladem školní docházky. Formy a metody práce směřují k přípravě předškolního dítěte k základnímu vzdělávání a k dosažení klíčových kompetencí s ohledem na individuální vývoj. Zaměřujeme se více na kooperativní činnosti, na čtenářskou a matematickou pregramotnost, rozvoj grafomotoriky, pozorování a popis jevů venku a v přírodě. Děti vedeme k samostatným úvahám, spolurozhodování. Třída má své vlastní pravidla a režim. Některá opatření vychází z režimových podmínek Základní školy.

Děti zpravidla rozdělujeme do tříd podle věku. Zohledňujeme přání zákonných zástupců a respektujeme sourozenecké vazby. Souběžné působení učitelů se týká příprav dětí

v šatně na pobyt venku, při pobytě na zahradě nebo na vycházkách, společné obědvání a ukládání dětí k odpočinku.

Organizace školní rok 2025 – 2025

Od září 2025 třída Motýlků a Soviček má koncepci heterogenního uspořádání. Děti byly rozděleny do tříd rovnoměrně k věku dětí a s ohledem na kamarádky a přání rodičů.

Děti budou mít možnost docházet do ZŠ Vranov na náslechové hodiny pro seznámení se s prostředím školy v intervalu 1 x týdně v době vycházky.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Konkrétní termín, místo a kritéria zápisu pro přijetí k předškolnímu vzdělávání stanoví ředitel školy v dohodě se zřizovatelem. Zápis je veřejný, musí být v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. Zařazování do tříd je podle počtu uvolněných míst. Kritéria pro přijímání dětí upřednostňují věk dětí a spádový obvod školy. Mateřská škola přijímá i děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Termín zápisu na nový školní rok 2026 - 2027 bude v březnu 2026. Termín je uveden na webových stránkách školy včetně organizace a příloh.

..

4.2 Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce si může zvolit plnění povinné předškolní docházky dle platné legislativy formou individuálního vzdělávání. Je povinen písemně oznámit tuto skutečnost řediteli mateřské školy nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 4). Školní řád MŠ konkretizuje průběh a organizaci individuálního vzdělávání.

4.3 Provoz a organizace dne

Provoz tříd: celodenní provoz od 7.00 do 17.00 hodin.

Doporučujeme příchod dětí do 8.15 hodin vzhledem k potřebám dětí si hrát a navazovat přátelské vztahy s dětmi. Pro děti, které mají povinné předškolní vzdělávání, je stanovena doba od 8.15 do 12.15 hodin. Povinné předškolní vzdělávání v následujícím školním roce se vztahuje na děti, které do 31.8. daného školního roku dosáhnou věku 5 let.

Režim dne tříd

7. 00 – 8. 15	scházení dětí, hry dle volby dětí, individuální práce s dětmi, nabídka činností
8. 15 – 8. 45	spontánní, částečné řízené a řízené činnosti
8. 45 – 9. 15	hygiena, příprava na svačinu, průběžná svačinka

9. 15 – 11. 30	cílené vzdělávací činnosti, povídání v kroužcích, skupinové a individuální aktivity, pohybové hry, příprava na pobyt venku (vycházka, hřiště, okolí MŠ)
11. 30 – 12. 15	příprava na oběd, oběd, hygiena, příprava na odpočinek doplňující řízené individuální nebo skupinové aktivity
12. 15 – 14. 30	odpočinek, individuální činnosti a nabídka klidových aktivit
14. 15 – 17. 00	hygiena, odpolední svačina, spontánní hry, zájmové činnosti, řízené aktivity, společenské a pohybové hry
17. 00	ukončení provozu
12. 15 – 12. 30	vyzvedávání po obědě
15. 00 – 17. 00	vyzvedávání po odpočívání

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Materská škola Vranov pracuje podle vzdělávacího programu s názvem „**Vranovská školka pro všechny aneb školka mezi stromy**“. Při tvorbě školního vzdělávacího programu jsme vycházeli především z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Ve své výchovně vzdělávací práci se zaměřujeme na rozvíjení osobnosti dítěte, na podporu individuálních předpokladů a na rozvoj sociálních kompetencí. Vytváříme dětem prostředí plné pohody, radosti a pochopení. Preferujeme individuální přístup k dětem. Děti jsou nenásilnou formou stimulovány k objevování, naslouchání a k seberealizaci - co samy zvládnou, dokážou. Vedeme děti k vnímání okolního prostředí a jeho krás. Podporujeme rozvíjení schopnosti vnímat umění, podněcujeme estetickou aktivitu a tvořivost v oblasti výtvarné, hudební a dramatické.

Do výuky zařazujeme aktivity z historie, z dopravní výchovy a tradic obce. Využíváme okolní prostředí školky k enviromentální výuce. Vycházíme z přání a potřeb dětí, ze situačních podnětů. Podle možností se připojujeme k aktivitám Základní školy Vranov.

Rozšiřující aktivity:

- logopedické intervence pro děti s podpůrným opatřením, plavecký výcvik, školky v přírodě, exkurze do okolí.

Pozitivita naší školky:

- kvalifikovaní pedagogové, otevřená komunikace s rodiči,
- vstřícný přístup, začleňování dětí se speciálními potřebami,
- pestrá nabídka aktivit pro děti podle věku,
- tvořivost pedagogů a nadšený přístup,
- spolupráce tříd, návaznost ve vzdělávání,
- využití okolní přírody pro enviromentální vzdělávání.

Základní cíle shrnujeme do pěti okruhů, které představují základní cíle ve výchovně vzdělávacím procesu Mateřské školky. Shodný počet mají vrány v logu školky.

Jedná se o:

- předškolní dítě v pojetí RVP, individualizace ve vzdělávání,
- šťastné a spokojené dítě, zvládnutí adaptace, pozitivní klima třídy,
- spolupráce s rodiči, zajištění speciální péče,
- enviromentální výchova, prevence rizikového chování, ochrana zdraví,
- návaznost ZŠ na MŠ Vranov.

Nástěnný obrázek ve třídě motýlků a logo školky má svou charakteristiku. Obrázek znázorňuje pět sedících vran mezi duby. Vysvětlení:

- pět vran s barevnými zobáky představuje 5 vzdělávacích oblastí dítěte v pojetí RVP,
- vrány připomínají pověst Vranova, odráží minulost a současnost místa Vranova,
- duby jako stromy odkazují na legendu Vranova a vyzdvihují okolní přírodu školky,
- sedící vrány symbolizují společenství a vzájemnou komunikaci,
- vrány a duby propojují svět lidí, přírody a vztahů mezi nimi; spojuje časovou rovinu (minulost, přítomnost a budoucnost) a životní cyklus (narození – smrt).

Tradiční aktivity školky

Učitelé plánují v průběhu roku aktivity, které doplňují “běžné“ dny v MŠ. Jsou to barevné dny, sbírka podzimních plodů, pečení závinu, halloweenské dopoledne, karnevalový a čarodějnický den, příprava na vánoční svátky, „Den s knihou“. Pro rodiče a děti pořádáme dílničky, zábavné stezky s aktivitami v okolí školky, tradiční zimní a jarní vystoupení. Se Základní školou podnikáme běžecké závody, lampiónový průvod, výstavy a zimní školu v přírodě. Pokud je to možné, podnikáme výjezdy do okolí – rádi jezdíme na plavání do Kuřimi,

na hřiště do Útěchova, Lelekovic i Brna, pěší výlet na koníky do Jehnic. Navštěvujeme Lamy v Brně, výukový program na Jezírku v Soběšicích a v Moravském Krasu. V obci navštěvujeme v rámci exkurze knihovnu, hasičskou zbrojnici, jesličky v kostele, místní farmu a domácí zvířátka v okolí.

5.2 Metody a formy vzdělávání

Práce s dětmi vychází z dobrých vztahů mezi učitelkou a dětmi, mezi dětmi samotnými a mezi učitelkou a rodiči. Na těchto základech individuálně uspokojujeme různé potřeby a možnosti jednotlivých dětí.

Učitelé volí způsoby diferenciací a individualizace vzdělávání podle potřeb konkrétních dětí. Vzdělávací nabídku vytváří pro děti podle inteligence H. Gardnera. V přípravě plánuje specifické činnosti pro jedno nebo více konkrétních dětí ve třídě. Začleňuje do svého plánu i aktivity navržené dětmi, čímž vychází vstříc potřebám a schopnostem dětí.

Předškolní vzdělávání uskutečňujeme formou vyvážených spontánních i řízených aktivit, dle potřeb a možností konkrétní skupiny. Specifickou formou je didakticky cílená činnost (přímo či nepřímá řízená), v níž je zastoupeno spontánní i záměrné učení. Je založena na aktivní účasti dětí, omezující přijímání hotových poznatků a využívající zejména prožitkového, kooperativního a situačního učení.

Snažíme se o vyváženost zajistit prostor pro individuální, skupinovou a frontální práci, hru, relaxaci a odpočinkové činnosti. Využíváme přirozeného toku dětských myšlenek a spontánních nápadů.

Zaměření tříd podle obsahu vzdělávání

Během roku obě třídy uplatňují vzdělávací témata s odlišnou nabídkou činností a v předávání informací (věková specifika). Mezi třídami probíhá spolupráce. Učitelé si předávají diagnostické materiály dětí a pokračují v nich (děti přecházely ze třídy Motýlků do třídy Soviček). Zachováváme doplňující aktivity v programu MŠ, kontakt se všemi vyučujícími a vzájemné propojení tříd při aktivitách MŠ (návštěva divadelních představení, plavání, společné hry na zahradě, akce s rodiči, slavnostní dny ve školce). Základní škola Vranov začleňuje děti z obou tříd do aktivit a projektů školy např. běžecké závody, sázení stromů, kulturní a vzdělávací akce.

Adaptační program dětí a rodičů:

- rodiče spolu s dítětem mají možnost si již v období zápisu prohlédnout třídy,
- před zahájením školní docházky jsou děti seznamovány se svou značkou a místem v šatně,
- zákonným zástupcům dětí nebo prarodičům je umožněno si zpočátku s dětmi ve třídě pohrát a ulehčit jim tak adaptaci na nové prostředí,
- zpočátku doporučujeme kratší pobyt dítěte ve třídě, postupně časový interval prodlužovat podle chování dítěte,
- děti si mohou brát svou oblíbenou hračku z domova a to na spaní, tolerujeme u nových dětí hračku nebo fotku jako pomůcku ke zklidnění.

Rituály ve třídě:

- ranní přivítání s učitelkou s piktogramy,
- sdílení prožitků s dětmi,
- spontánní hry a řízené činnosti, společné hry, zdravotně pohybové chvíle,
- výukový, diskusní, reflexní, komunitní, komunikační kruh,
- oslavy narozenin (společná písnička, přání kamarádovi, předání obrázku),
- třídní deník se sovičkou a motýlkem,
- chystání se na stolování (svačinky, oběd, pití podle potřeby, usínání s pohádkou),
- vycházky a pobyt na zahradě.

Charakteristika kroužků

Kroužek (výukový, diskusní, reflexní, komunikační) je součástí dopoledního programu. Je okamžikem, kdy se děti společně sejdou a ztiší se k vzájemnému naslouchání. Cílem je seznamování dětí s určitou vzdělávací nabídkou, hodnocením, k řešení problémů, předávání informací k aktuálnímu programu v MŠ. Signálem pro svolávání dětí do kruhu je motivační píseň nebo zvukový podnět (dřívka nebo svolávání dětí podle jmen). Záleží na domluvě dětí s paní učitelkou.

Kruh symbolizuje partnerství všech členů, nikdo není nadřazený ani podřazený. Při vzájemném sdílení je vhodné pravidlo "KDYŽ JEDEN MLUVÍ, OSTATNÍ NASLOUCHAJÍ". Uplatňování tohoto pravidla je zviditelněno tím, že hovořící dítě může mít v ruce nějaký předmět (kamínek, míček, plyšovou hračku), který jim pomůže překonat počáteční nejistotu při mluvení. Každé dítě má příležitost mluvit a nebo tuto příležitost odmítnout. Vzájemné sdílení je důležitým prvkem pro psychohygienu (rozvoj empatických

dovedností a k posílení pocitu sounáležitosti mezi všemi dětmi). Přijetí ostatními dětmi napomáhá vhodnému sebepřijetí a rozvoji sebeúcty. Tím vším děti poznávají sami sebe, získávají důležité sociální zkušenosti a učí se vycházet s ostatními.

Často komunitní kruh přechází do komunikačního – diskusního kruhu, který zaujímá společný prostor pro vzájemnou komunikaci, sdílení zážitků, seznamování se s novými podněty, jak ze strany pedagogů, tak dětí. Má vzdělávací a prožitkový charakter. Spojuje děti k vzájemné úctě, k soustředěnosti a k trpělivosti (umět počkat a vyslechnout).

Činnosti a přístup pedagogů vychází z předem naplánovaného cíle, který může být obohacen o kreativitu pedagoga, situačních podmínek a žádostí dětí. Podněty dne jsou systematicky naplňovány, děti jsou nenásilnou formou pobízeny a povzbuzovány k aktivitám. Učitelky se individuálně věnují všem věkovým skupinám. Všechny činnosti na sebe volně navazují a přecházejí jedna na druhou pozvolna a nenásilně. Je kladen důraz na citlivé reakce na přání dětí. Určité pohybové hry a vzdělávací činnosti dostatečně opakujeme během školního roku.

5.3 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti od dvou do tří let vycházíme z jednoduchých zásad:

- akceptujeme vývojová specifika dítěte (individualizace a diferenciaci),
- dětem dáváme dostatek prostoru pro postupnou adaptaci a osvojování pravidel,
- uplatňujeme pravidelnost ve střídání jednotlivých činností pro zachování správného tělesného i duševního vývoje, smysluplnost a podnětnost, časovou nenáročnost,
- zajišťujeme potřebu volnosti, upřednostňujeme volné hry před záměrně řízenou činností, dáváme prostor uplatnit a rozvíjet fantazii dětí,
- podporujeme individuální potřeby /sebeobsluha, hygiena, stravování, příprava na odpočinek, potřeba seberealizace, individuální osobnostní přístup,
- zajištění péče další dospělé osoby (školní asistent), která zohlední potřeby pomoci a opory během dne / pobyt venku, nabízení nových možností k využití her, herních prvků ve třídě, venku,
- činnostní přístup, méně předvádíme a popisujeme, učení hrou a činnostmi,
- respektujeme potřeby správného spánkového návyku pro zrání nervové soustavy,
- zajišťujeme dostatečný, bezpečný prostor a čas pro přirozené pohybové aktivity, v rámci možností klid při práci s dětmi.

5.4 Systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola zajišťuje péči o děti s podpůrnými opatřeními od 1. do 5. stupně. Stupeň první je v kompetenci mateřské školy, zařazení dítěte navrhuje třídní pedagog nebo pedagogové ve třídě ve spolupráci se speciálním pedagogem. Schvaluje vedení. Pokud zařazení dítěte v prvním stupni podpory není dostačující, speciální pedagog ve spolupráci s pedagogy třídy doporučí posouzení a vyšetření dítěte v některém ze školských poradenských zařízení. Mateřská škola spolupracuje se subjekty systému školských poradenských zařízení (ŠPZ), ale také s odbornými pracovišti. Vyšetření iniciuje buď mateřská škola na podkladě vlastní pedagogické diagnostiky, nebo rodina. V souladu s legislativou zákonní zástupci souhlasí s vyšetřením v systému ŠPZ a udělují mateřské škole písemný souhlas ke vzájemné komunikaci o dítěti.

Mateřská škola má navázanou spolupráci s těmito subjekty:

Pedagogicko-psychologická poradna Brno, Hybešova 253, Brno-střed,

- Speciálně pedagogické centrum (SPC) při Základní škole a mateřské škole logopedické, Veslařská 234 Brno,
- SPC Blansko - Pobočka speciálně pedagogického centra při Základní škole a mateřské škole logopedické, Seifertova 1553/3, Blansko,
- Speciálně pedagogické centrum pro děti, žáky a studenty s poruchou autistického spektra (PAS) při MŠ, ZŠ a PrŠ Brno, Štolcova,
- kliničtí logopedi Mgr. Šmerdová, Mgr. Bubeníčková.

První stupeň podpory zajišťuje mateřská škola na podkladě pedagogické diagnostiky (J. Bednářová), dle aktuálního stavu dítěte, jeho rodinné situace a individuálního vývoje. První stupeň podpory navrhuje pedagogové nebo speciální pedagog. Jedná se o mírné úpravy v metodách výuky, organizaci, poskytnutí speciálních pomůcek a zapojení asistenta pedagoga přítomného ve třídě. Schvaluje vedení. V prvním stupni podpory sestavuje mateřská škola plán pedagogické podpory (PLPP):

- jeho indikace a sestavení vychází z pedagogické diagnostiky,
- reflektuje současný stav dítěte, individuální možnosti a schopnosti,
- stanovuje cíle, úpravy metod a organizaci péče,

- podkladem je ŠVP mateřské školy,
- pravidelně se vyhodnocuje po třech měsících,
- sestavují pedagogové třídy ve spolupráci se speciálním pedagogem,
- je s ním seznámen zákonný zástupce a vedení.

Od druhého stupně podpory spolupracuje mateřská škola s ŠPZ. To navrhuje podpůrná opatření vydáním doporučení pro konkrétní dítě. Mateřská škola zahajuje podpůrná opatření po udělení písemného souhlasu zákonného zástupce a schválení vedením. Pokud je tak uvedeno, mateřská škola sestaví individuální vzdělávací plán (IVP) a zahájí podpůrná opatření personálního i nepersonálního charakteru. V případě, že ŠPZ nenavrhne IVP, jsou pokyny v doporučení zaneseny do formuláře „zohlednění“ (úpravy metod, organizace, pomůcky) a ten je založen v dokumentaci třídy.

Individuální vzdělávací plán sestavuje speciální pedagog a třídní pedagog. Oporou při jeho sestavování je ŠVP a doporučení vydané ŠPZ. Pravidelně se vyhodnocuje ke konci školního roku. V průběhu roku se do něj zapisují poznámky a ty jsou oporou při jeho vyhodnocování.

Postup při zařazování podpůrných opatření do systému péče o dítě:

- diagnostika pedagogická mateřské školy a diagnostika odborného pracoviště,
- zohlednění individuálních možností dítěte, aktuálního stavu,
- informovaný souhlas zákonného zástupce, souhlas vedení,
- vyšetření ve školském poradenském zařízení, konzultace ŠPZ a mateřské školy, souhlas vedení,
- vydání doporučení ŠPZ, informovaný souhlas zákonného zástupce,
- seznámení s doporučením zodpovědných pracovníků mateřské školy,
- zahájení podpůrných opatření personálního charakteru,
- zajištění podpůrných opatření nepersonálního charakteru,
- spolupráce a komunikace s rodinou,
- průběžné vyhodnocování funkčnosti podpůrných opatření s rodinou,
- pravidelné vyhodnocování funkčnosti podpůrných opatření, písemně jednou ročně,
- vedení dokumentace.

Na vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními v mateřské škole úzce spolupracují: vedení (ředitel, vedoucí pedagog), pedagogové ve třídě, speciální pedagog, asistenti pedagoga.

Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Při komunikaci s nadanými předškolními dětmi nepoužíváme autoritativní postoj v interakci, pozorně nasloucháme k tomu, co dítě říká. Nenutíme nadané dítě do dalších činností, pokud je plně zaujato jinou. Vytváříme prostor pro prezentaci výkonů a názorů dítěte. Společně vytváříme hodnocení činnosti a diskutujeme o přednostech i nedostatecích v nich. Vybíráme komplexnější úkoly, s možností variace obtížnosti. Nabízíme vzdělávací aktivity, zajímavé didaktické pomůcky, stavebnice, hračky, knížky, encyklopedie. Je možný posoudit předčasný nástup dítěte ke školní docházce.

5.5 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka (minimálně pro 4 děti-cizince a děti, které jsou v povinném předškolním vzdělávání, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí) poskytujeme jazykovou přípravu pro plynulý přechod do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Při práci s dětmi budeme uplatňovat pozvolný začátek (ptáme se, dáváme pokyny především pomocí otázek a individuální komunikace); budeme navazovat na to, co dítě umí, v

případě potřeby budeme používat komunikační kartičky; budeme rozvíjet komunikaci – kombinovat slova, gesta, mimiku; zapojíme děti do všech aktivit bez nucení; využijeme názorné pomůcky s ověřením, zda dítě rozumí; zapojíme k pomoci ostatní děti – vzájemná interakce; budeme komentovat, rozšiřovat, posilovat to, co dítě umí; ponecháme dostatek času na porozumění a opakování; do třídního programu zahrneme vzdělávací jazykové aktivity.

6. Vzdělávací obsah

Obsah vzdělávací činnosti byl sestaven tak, aby odpovídal cílům a záměrům předškolního vzdělávání. Respektuje věk, předpoklady a zkušenosti dětí předškolního věku, klíčové kompetence vzdělávání a využívá okolní prostředí Mateřské školy.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 integrovaných bloků:

1. Kořeny stromů

2. Od kořenů ke koruně

3. V korunách stromů

Třídní programy (tématické části integrovaných bloků) jsou otevřené dokumenty, které se v průběhu roku mohou doplnit nebo části vyjmout a upravit. Na tvorbě programu se podílí všechny paní učitelky.

Vycházíme ze všech vzdělávacích oblastí:

- dítě a jeho tělo,
- dítě a jeho psychika (řeč, vůle, city, poznávací schopnosti),
- dítě a ten druhý,
- dítě a společnost,
- dítě a svět.

1. Integrovaný blok

„Kořeny stromů“

„S kořeny zavrtanými hluboko v půdě a větvemi stoupajícími k nebesům je strom obecně považován za symbol spojení mezi Zemí a Nebem.“

Charakteristika

Integrovaný blok „Kořeny stromů“ se zaměřuje na to, odkud děti pochází a kde žijí. Věnuje se také k zapojení dětí do okolního světa, jeho tradic a zvyků. Děti se postupem času adaptují na školní prostředí, učí se více přemýšlet o svém bydlišti Vranově a jeho okolí a také o lidech kolem sebe. Více se také dozvídají o své škole. Zapojují se do akcí školy i obce, a to zejména v souvislosti s oslavou významných dnů a svátků. Rozvíjí se jejich emocionální citění ve vztahu k sobě i k druhým – kamarádům, rodinným příslušníkům i cizím lidem. Učí se vnímat své potřeby a vyjádřit je, ale zároveň chápat potřeby ostatních. Budeme se snažit děti podporovat ve vzájemné spolupráci a ochotě si pomáhat.

Důležitou součástí je i základní poznání naší planety Země, její přírody a krásy. Zaměřujeme se na ochranu životního prostředí – tedy šetření energiemi či pravidla chování v přírodě. Děti si zkouší třídění odpadu, přirozenou cestou v přírodě se učí rozeznávat jednotlivé stromy, rostliny a zvířata. Věnujeme se i existenci dalších zemí, národností a kultur a dotýkáme se také jejich zvyků. Poukazujeme na odlišnosti v různých oblastech (jazyku, národnosti, zájmech, barvě očí, kůže, ...), ale také na to, co nás všechny spojuje. Nezapomínáme ani na Českou republiku a hlavní město Prahu nebo na sluneční soustavu a existenci dalších planet. Dětem v tomto bloku předáváme také kulturní hodnoty, tradice a zvyky, které jsou spojeny s Českou republikou nebo Vranovem. Učíme je prožívat jednotlivé svátky a vážit si hodnot naší kultury i kultur dalších. Seznamování s tradicemi nás provází celým kalendářním rokem – ať už se jedná o Vánoce, Velikonoce, nebo další svátky. Během Vánoc i Velikonoc si společně vyrábíme výzdobu do třídy, říkáme si o symbolech, tradicích i o historii svátků. Napříč celým integračním blokem se u dětí snažíme budovat pozitivní emoce ve vztahu k sobě, vlastní rodině, domovu, zemi národnosti i kultuře. Vytváříme motivující prostředí pro objevování a pro vzájemné porozumění.

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové– činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

Dítě vedeme zejména k těmto klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo K 1/ 4
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům K 1/ 5

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem K 2/ 1
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích K 2/ 4
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit K 2/ 7

Komunikativní kompetence

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) K 3/ 2
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní K 3/ 5
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím K 3/ 6

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej K4/1
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy K 4/ 4
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem K 4/ 8

Činnosti a občanské kompetence

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat K 5/ 1
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých K 5/ 5
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění K 5/6
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat K 5/ 9

2. Integrovaný blok

„Od kořenů ke koruně“

„Všechny děti potřebují ke svému životu výživu, potřebují jíst a pít. Vnímat, radovat se a objevovat. Mít dobrý pocit z toho, co děláme..... Strom je živý organismus a také potřebuje výživu. Vyživuje se mizou, aby vyrostl do velikosti a síly.“

Charakteristika

Témata seznamují děti s lidským tělem, jednotlivými orgány a výživou. Dozvídáme se, co našemu zdraví prospívá a co mu škodí. Jak se cítíme, když jsme nemocní a zdraví. Zkoušíme si poslechnout srdce, pojmenováváme jednotlivé části těla, smysly, názvy prstů a význam orgánů apod. Říkáme si, proč je pro nás dobré otužování, jaké máme hygienické návyky, jak pečujeme o své zuby. Cvičíme, protahujeme se a posilujeme své tělo. Říkáme si, proč nechodíme do školky nemocní.

S přicházejícím ročním obdobím se učíme projevy nového ročního období a rozmanitosti počasí. Hledáme a poznáváme zajímavé kombinace barev na listech, na stromech v okolí. Zkoušíme si spoustu zajímavých pokusů. Podporujeme vnímání všemi smysly. V rámci tématu dopravní výchovy poznáváme dopravní značky a dopravní prostředky.

Zaměřujeme se na prevenci úrazů a bezpečnost. Vcházíme do říše pohádek a fantazie. Užíváme si karneval s kostýmy a s tancováním.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevodat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

- prohlížení a „čtení“ knížek, hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo, samostatný slovní projev
- hry nejružnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

Dítě vedeme zejména k těmto klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije K 1/ 3
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých K1/ 6

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost K 2/ 3
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit K 2/ 6
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu K 2/ 8

Komunikativní kompetence

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou K 3/4
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku K 3/ 8

Sociální a personální kompetence

- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky K 4/ 2
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost K 4/ 3
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout K 4/ 7

Činnostní a občanské kompetence

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem K 5/ 3
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá K 5/ 4

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat K 5/ 8
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) K 5/ 12

3. Integrovaný blok

„V korunách stromů“

„Umění je strom, který má kořen v minulosti, kmen v přítomnosti a korunu v budoucnosti.“

Otto František Babler český knihovník a překladatel 1901 - 1984 O minulosti, O budoucnosti, O umění.

Koruny stromů jsou proměnlivé stejně jako příroda, bohatství Země, okolí i lidské životy. Každé období v roce má svůj charakter, který se právě v korunách stromů odráží. Nabádají nás zvednout hlavu, zaposlouchat se a rozhlédnout se – jaké je počasí, co se v korunách děje, kdo tam žije a jak to na nás vše působí. Koruny jsou tvořeny silnými větvemi, které nesou tíhu celé koruny. Proto je třeba, aby byly silné a zdravé, stejně jako děti. Děti vedeme ke sportu, pohybu a zdravým aktivitám. Aby jednou také unesly tíhu života. Na podzim jsou mnohé větve obsypány plody – ovocnými, podzimními, ořechy, ... V nich jsou vitamíny a skrytá energie. S dětmi se učíme je rozeznávat. Co mohou využít pro sebe, co pro zvířata. Učíme je pozorovat změny, které podzim provází. Lidé sklízí dary přírody a přibližují se do korun stromů. Vidí z blízka, co se v korunách odehrává.

V zimě se koruny stromů mění. Jehličnaté stromy působí více mohutně, zdobíme je a využíváme jako symbol vánoc přenesený do našich domovů. Listnaté stromy jsou naopak odhalené, jsou vidět i ty nejmenší pružné větvičky. Každá větvička je přitom trochu jiná a pro strom důležitá, stejně jako každý člověk je jiný, jedinečný a důležitý. Každý se v životě může věnovat tomu, co ho baví. Snažíme se tedy dětem předat dostatek informací, aby se jednou mohly svobodně rozhodnout, co chtějí v životě dělat.

Seznamujeme se s různými profesemi – „větvíčkami“. Na jaře koruny ožijí ptačím zpěvem, větve nasadí pupeny, květy. Probouzející se příroda ukazuje svoji sílu, sílu regenerace, sílu vdechnout po zimě všemu nový život. Skrz koruny stromů k nám dopadají jarní sluneční paprsky a příroda ožívá barvami. Den se stává delším a vše kolem začíná čerpat novou energii. Zem se vzpamatovává po zimě, ožívá rostlinami, říše zvířat novými přírůstky. Lidé pracují venku. I tyto změny s dětmi pozorujeme a vysvětlujeme je.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí □
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti

- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty,
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

Dítě vedeme zejména k těmto klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů K 1/ 1
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení K 1/ 2
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění K 1/ 7

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého K 2/ 2
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti K 2/ 5

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog K 3/ 1

- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci K 3/3
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) K 3/ 7

Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí K 4/ 5
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim K 4/ 6
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování K 4/ 9

Činnostní a občanské kompetence

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky K 5/ 2
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky K 5/ 7
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu K 5/ 10
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit K 5/ 11

7. Evaluace

Autoevaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek a jeho výsledků realizovaný uvnitř mateřské školy. Je realizován systematicky a pravidelně. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Probíhá na úrovni školy nebo na úrovni třídy. Hodnocení není cílem, ale prostředkem ke hledání nových optimálních cest ke vzdělávání dětí a východiskem pro další práci.

7.1 Plán evaluace

Předmět	Nástroje, metody	Termín	Zodpovědnost
Soulad ŠVP s RVP PV	Analýza a porovnávání dokumentů RVP x ŠVP Porady	1x ročně Při změně RVP, legislativní změny Zásadní změny v MŠ	Vedení MŠ Učitelky
Naplnění cílů školního programu	Tvorba roční plánu	Začátek školního roku	Vedení MŠ
	Tvorba TVP Třídní knihy	1. a 2. pololetí září, leden, červen	Učitelky
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání	Hospitace Vzájemné hospitace	1. a 2. Pololetí	Vedení MŠ Učitelky
	Zpětná vazba tematické části (zjišťování naplnění dílčích vzdělávacích cílů, co bylo a nebylo splněno)	Po ukončení tematického bloku	Vedení MŠ Učitelky
	Hodnocení z hlediska kompetencí	2x ročně	Učitelky
Hodnocení pravidel tříd	Rozhovory, diskuse, porady	2x ročně	Učitelky
Průběh vzdělávání	Záznamy o dětech Analýza práce dětí (<i>portfolia</i>)	3x ročně	Učitelé MŠ
Vyhodnocování vzdělávání dětí s IVP, PLPP, OŠD.	Cíle IVP plánů, analýza výsledků, pozorování, diskuse.	Průběžně	Učitelé, asistenti, speciální pedagog
Podmínky vzdělávání	Podmínky vzdělávání dané RVP a PV	1x ročně	Všichni zaměstnanci MŠ
Kvalita práce pedagogů	Zhodnocení podle kritérií a dalšího	1x ročně	Učitelé

	rozvoje		
Výsledky vzdělávání	Očekávané výstupy Dílčí cíle Kompetence Cílené pozorování Závěry hodnocení témat	Průběžně Pololetní hodnocení třídy	Učitelky

7.2 Pedagogická diagnostika dítěte

Pedagogickou diagnostiku provádí učitelky ve třídě. Každé dítě má založenou svoji složku se záznamovými archy-listy, kam jsou průběžně písemně zaznamenávány individuální pokroky vzdělání ve všech oblastech rozvoje dítěte. Složka obsahuje také pracovní listy jako dokumenty s typickými ukázkami ke sledování vývoje (diagnostické portfolio). U jednotlivých dětí jsou zaznamenávány pokroky v jednotlivých oblastech. Jde o důvěrný materiál sloužící pedagogovi k další práci, ale i jako podklad konzultace s rodiči. Každé dítě během školních roků si zavede osobní portfolio za spoluúčasti rodičů.

7.3 Distanční forma výuky a individuální vzdělávání

V případě krizové situace poskytneme dětem s povinnou předškolní docházkou a dětem s podpůrným opatřením efektivní distanční vzdělávání. Vzdělávání je přizpůsobeno podmínkám, které děti mají pro vzdělávání doma, vychází ze ŠVP. Rodiče a děti dostávají elektronickou formou aktivity od učitele. Vždy jsou s konkrétní popsanou formou aktivit a námětů využitelné pro práci v domácím prostředí, které při návratu do mateřské školy odevzdají paní učitelce. V ojedinělém případě je možné se domluvit na osobním předání materiálů v mateřské škole. Pokud to je reálně možné, speciálně pedagogická péče je vykonávána online formou (Google Meet), formou individuálních konzultací nebo poskytnutím pomůcek a pracovních listů elektronicky.